

תפ"ח 60859/10/15 - מדינת ישראל נגד שורך דויתא

בית המשפט המחוזי בירושלים

תפ"ח 60859-10-15

לפני כב' השופט רפי כרמל, אב"ד

כב' השופט כרמי מוסק

כב' השופט שירלי רנרט

המאשימה

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד

הנאשםת

shorek doyiat

ע"י ב"כ עו"ד ראייד אלעברה

גזר דין

1. הנואשת הורשעה בעבירה של ניסיון רצח, לפי סעיף 305(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), וכן בעבירה של החזקת סכין שלא כדין, לפי סעיף 186(א) לחוק.

2. להלן העובדות בהן הורשעה הנואשת בתמצית: בסמוך ליום 7.10.15 נטלה סכין מטבח מעוקלת באורך 30 ס"מ, הסתרה אותה בתייה כדי לעשות בה שימוש לצורך פגוע רצוני. בשעות הבוקר, טרם יצאתה מביתה, פרסמה

הנאשפת "פוסט" בדף הפייסבוק שלה בו כתבה לאמה כי היא הולכת להיות שאהידה, וכי "**התקנות העליונות שלנו להיאות שאהיד למען אלוהים**". כמו כן פרסמה, מספר ימים קודם לכן, בדף הפייסבוק, כי היא נשבעת באלהים להיות נאמנה לפליטין, לדם השאידים "**כל עוד זורט לה דם בורידים**" וכי "כולנו נמות, ומגע מזל טוב למי שמת כشاهיד". בסמוך לשעה 00:00 בבוקר יצאתה הנאשפת מביתה ואיתה התקיק בו הסיכון המזוקק. בדרך רכשה בחנות סמוכה מברג פיליפס באורך של כ-10 ס"מ והחביאה גם אותו בתיק, במטרה לעשות בו שימוש בפיגועאות תכננה. הנאשפת הגיעה באוטובוס לשער שכם, נכנסה לעיר העתיקה למתחם הר הבית. לאחר שירדה מהר הבית רכשה מחנות סיכון הגיא בעיר העתיקה, הבחינה בשני יהודים צועדים במקום והחליטה לרצוח אחד מהם. היא שולפה מתיקת את הסיכון והתנפלה על אותו אדם, דקרה אותו באחוריו כתף שמאל, ובשנית - בראשו, כל זאת במטרה לרצחו. היא המשיכה והניפה את הסיכון לעברו. חבורו של המותקף החל להכות אותה באמצעות תיק שהחזיק בתוכו היה מחשב נייד. גם לאחר שנפלה הנאשפת, היא ניסתה להמשיך ולתקוף, בעודה מחזיקה בסיכון. המותקף שלפֶּר אקדח וירה בנאשפת מספר יריות. מהראיות עליה, כי גם לאחר שנורטה המשיכה הנאשפת בניסיונות התקיפה, עד שכך משטרתי השתלט עליה וממנה מלהגיע לסיכון. למותקף נגרמו פצעי דקירה בעומק של 3 ס"מ בכתף שמאל וכן חתק בראשו באחוריו הקודקוד.

3. הנאשפת כפירה במיחסות לה בכתב האישום ולאחר שנשמעו הראיות, לרבות עדות המותקף, חברו ושוטרים שהיו בזירה וכן עדות הנאשפת, הורישה הנאשפת בעבירות שייחסו לה. במהלך עדותה הודהה הנאשפת בעצם ביצוע הדקירה, אולם ניסתהטעון כי לא הייתה בכוונתה להרוג. טענה זו נדחתה ונקבע כי הנאשפת התכוונה לרצוח יהודים על רקע לאומני.

4. בא כוח המאשמה טען כי הערכים שנפגעו עקב מעשי הנאשפת הם קידושת החיים, כבוד האדם, שלמות הגוף ובתפקיד הציבור ולמעשה ברורה כוונת הנאשפת ושל אחרים שכמותה, לזרוע טרור בקרבת אוכלוסייה אזרחית ולפגוע ביודים. בא כוח המאשמה הפנה למספר פסקי דין שניתנו לאחרונה, בפרט בבית המשפט המחוזי בירושלים, בהם נקבעה רמת עונשה של 18-17 שנות מאסר במקרים דומים כאשר מדובר היה בקטינים, בגיל 14 לערך, סבר בית המשפט כי ראוי למתן את רמת העונשה והטייל מאסרים שנעו בין 14-12 שנות מאסר. בא כוח המאשמה הדגש, כי מדובר בגיל טרור שפקד במקרה עת את מדינת ישראל בכלל, ואת ירושלים בפרט. מדובר היה בטורו יחידים, שהחלתו לרצוח יהודים. מדובר היה במעשים שנעשו ללא תכנון קפדי, ללא השתיקות לארגון בדרך כלל, תוך החילטה רגעית לבצע מעשה רצח ביודים. הרקע ל谋שה הוא שונה ליהודים, מותקע מניע אידיאולוגי. מדובר היה בביצוע מעשה בשכונות מגוריים, בלב ירושלים, כאשר ברוחם הולכים אנשים תמיימים.

במסגרת הטיעונים לעונש הנאשפת לא הביעה צער על מעשה, עליה כי אינה נוטלת אחריות. אמנים בתסוקיר שירות המבחן נכתב כי הנאשפת נטלה אחריות, אם כי תיארה את המעשים בפני עצמן המבחן באופן שונה מהעובדות בהן הורישה במסגרת הכרעת הדין. כך, למשל, הודהה בפני שירות המבחן כי רכשה סיכון וمبرג, אך לא הודהה בכוונת הקטילה. בפני שירות המבחן הייתה הנאשפת ממוקדת בפגיעה בה ובנזק שנגרם לה. בא כוח המאשמה עמד על הצורך להגן על הציבור מפני הנאשפת ואחרים שכמותה. כמו כן, הדגיש את חומרת המעשים וופטנציאל הסכנה הרבה שטמון במעשים אלה. בא כוח המאשמה הפנה להצהרות נפגעי העבירה, שם תוארו הנזקים הנפשיים והפיזיים שנוטרו אצל המותקף ואצל חברו. בא כוח המאשמה עתר לעונש של 18 שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי וכי צי של 50,000 ₪, הוא המותקף, ולצביקה, חברו, פיצויי בסך של 30,000 ₪.

5. בא כוח הנאשمت טען כי אין להחמיר עמו הנאשמת עקב העובדה שבחרה לנחל את שמיות הראיות והורשעה לאחר מכן. הוא עמד על כך שמדובר בנאשمت צעריה. לדבריו, הנאשמת אינה מסקנה ראש כל ועיקר במעשה ובדבר במעשה חמור. הנאשמת ביצעה את המעשה עקב קשיים בחיה, בביתה ובמשפחה; היא עברה אותה עת תקופת קשה מאד, חוותה חיים קשים עם בני משפחתה, ובפרט עקב העובדה שלא הייתה לה פרטויות כלשהי בקרב המשפחה, היא הופלהה לרעה והייתה קיימת אפליה בינה לבין אחותה, והיא קופה על ידי המשפחה, ובפרט סבלה מיחס קשה מצד אחותה, אמה ואביה. למעשה נשללו ממנה חיים רגילים של בחורה בגילה. עוד טען, כי הנאשמת גדלה בשכונה שהיא אמנם חלק מהעיר ירושלים, אולם מדובר בשכונה ערבית המופלת לרעה לעומת שכונות אחרות בירושלים, אין בשכונה מוסד כלשהו המטפל ילדים או בצעירום הסובלים מבעיות, והנאשمت לא קיבלה חינוך ראוי שיכל היה לתת משמעות לחיה. בא כוח הנאשמת הפנה לאמור בתפקיד שירות המבחן. לדבריו, מדובר בגורם מڪוציאו אוובייקטיבי שהתייחס לקשיי הנאשמת במהלך חייה. מהתקיר עלה, כי מדובר בחיים קשים ביותר, לרבות העובדה שבשלבים מסוימים של חייה, נאסר על הנאשמת לצאת מהבית, דבר שגרם לה לסתול ולכעס רב. אמן בא כוח הנאשמת הבahir כי אין בדברים אלה כדי להוכיח את מעשה, יש לבחון את הדברים על רקע העובדה שמדובר בנאשמת צעריה בת 18. עוד בדברים אלה כדי להוכיח את מעשה, כי הנאשמת התנצלה על מעשה בפני המשפחה, היא לא גדלה בסביבה אלימה, היא הפנה לעובדה העולה מהתקיר, כי הנאשמת התנצלה על מעשה בפני המשפחה, הפיקה לקחים מעשה הקשיים. היא לא קיבלה חינוך לאלימות והביעה חרטה ממשמעותית. הנאשמת, לדברי בא כוחה, הפיקה לקחים מעשה הקשיים. מדובר עצמה נפגעה באופן קשה באירוע בשל הירוי והמקות שספגה, הייתה מאושפצת בבית החולים ולאחר מכן נכלאה. מדובר בנאשמת שהייתה במעמד של עצורה פרק זמן ממושך. בא כוח הנאשמת הפנה לפסיקה, ולדבריו, במקרים דומים של עבירות של ניסיון רצח הוטלו עונשי מאסר בפועל שנעו בין 5 שנים מאסר עד 8 שנים מאסר. במקרה מהקרים היה מדובר בעבירות בטחון, לרבות סיווע לאובי. לפיקח סביר, כי אין מקום למצות את הדיון עם הנאשמת. באשר לשאלת היפויו, הדגיש הסנגור כי מדובר בבחורה חסרת אמצעים כלשהם, היא סטודנטית ועל כן לא תוכל לשלם פיצוי כלשהו.

6. הנאשמת בחרה שלא לומר דבר, ואמרה כי היא مستפקת בדברי בא כוחה.

7. מתפקיד שירות המבחן שנערך בעיניה של הנאשמת עולה כי הנה כבת 19 שנים, רוקה, תושבת מזרח ירושלים, ללא עבר פלילי. טרם מעכירה הייתה סטודנטית השנה הראשונה בחוג למדעי הרוח באוניברסיטת בית לחם, נילה אורח חיים נורמטיבי וגדלה במשפחה שתוארה כנוրמטיבית ותומכת, שכל בניה הינם אקדמיים. יחד עם זאת, הנאשמת דיזונה על דפוסי חינוך נוקשים ואפליה מגדרית ביחס אליה. שירות המבחן התרשם מצעריה בעלת יכולות ורבעליות גבוהות, אשר ביצעה את המעשים בתקופה של קונפליקטים עם משפחתה, שכללו מחשבות אובדיות והתנהגות מרידנית מכך, אשר הגיעו לשיאו בביצוע העבירה, במסגרתה יהלה למותה. הנאשמת פירטה כי בקשה למות, אך מבלתי להכתים את תדמייתה החברתית של משפחתה ולכנ בחורה למות כשהידית. שירות המבחן התרשם כי לנאשמת אין דפוסים עבריניים, כי היא לא פעלת ממניעים לאומניים מושרים, וכי מדובר באירוע חריג לאורחות חייה. כמו כן, הורשם הוא כי ההלכים המשפטיים שננקטו נגדה מהווים גורם מרתייע ומצמצמים את הסיכון למעורבות חוזרת בעבירות דומות. יחד עם זאת, רמת הסיכון להישנות התנהגות אלימה הוערכה ברמה בינונית, וכרך גם מידת החומרה של האלימות, במידה שתתרחש. הנאשמת נטלה אחריות והביעה חרטה על ביצוע המעשים ועל הנזק שגרמה. הומלץ להתחשב בנסיבות הרגשות שהביאו את הנאשמת לביצוע העבירה ולשלבה בתיפול במסגרת שב"ס.

8. המעשים בהם הורשעה הנאשמת קשים ורק בסיס הנסיבות האירוע מבלתי שייחוו אבדות בנפש.

9. ראוי להתייחס לגור הדין שנית בTCP"ח 63622-15-10 מדינת ישראל נ' סובחיabo חיליפה (מחוזי ים; כב') השופטים י' נועם, סגן נשיא, ר' פרידמן-פלדמן ומ' ברעם). באוטו עניין היה הנאשם בעבירות של ניסיון רצח וחברה חמורה וכן בהחזקת סכין, וזאת במסגרת הסדר טיעון, כאשר בהסדר הטיעון הוסכם על עונשה של 18 שנות מאסר. מדובר בעבודות דומות, כאשר נאשם נטל סכין ביום 15.10.7, ביקש לבצע פיגוע רצחני כדי להיות אחד, כל זאת כדי לפגוע יהודים על רקע לאומני. הוא התנפלו על אדם שהוא לבוש חרדי ונעז בעוצמה את הסכין בצווארו. בסס לא הסתיים האירוע במותו של אותו אדם. הנאשם שם היה בן 19.5 בעת ביצוע העבירה. באוטו עניין באה התייחסות לגזר דין שניינו בעבירות של ניסיון רצח, במהלך פיגוע טרור, ועל כך שיש ליתן ביטוי הולם לערכיהם של שלמות הגוף וקדושת החים של כלל האזרחים ואנשי אכיפת החוק, כאשר הנאשם ואחרים שכמותו מבקשים לפגוע בערכיהם אלה על ידי ביצוע פיגוע טרור, לרבות פיגועי דקירה. בית המשפט התייחס לעובדה כי מדובר באירוע חמור, כאשר באותו אירוע הפגין נחישות ועשה הכל כדי לבצע פיגוע רצחני. עוד הדגיש בית המשפט, כי עליה שהנאשם ביקש להפוך לשאהד, והיה מדובר במניע אידיאולוגי. בית המשפט החליט לאמץ את הסדר הטיעון, תוך שקבע כי אין מדובר בעונש חמור בהתייחס לעבירות שביצוע הנאשם וניסיונות ביצוען. בית המשפט הטיל על הנאשם שלם פיצויים למתלון שנדקך בסך של 150,000 ₪, ולאדם נוסף שהוא מאבטח של הרכבת הקלה ונפגע באותו אירוע, פיצוי בסך של 30,000 ₪.

10. בעניין אחר גזר בית המשפט המחוזי בירושלים, באותו מותב, בתיק TCP"ח 33478-16-01 מדינת ישראל נ' קומבו, מסר לתקופה של 17 שנים וכן פיצוי לחיל שנפגע באירוע בסכום של 50,000 ₪. גם במקרה זה היה מדובר בהסדר טיעון. מדובר היה בעבודות דומות לכתב האישום שלפניו ובנאשם צער, יחסית שהחלה ליטול סכין ורצוח יהודים על רקע לאומני. בית המשפט עמד על העובדה כי מדובר בעבירות חמורות ביותר, כאשר לביצוע העבירות קדם תכנון, הינו קניית סכין או הצעידות בסכין וההחלטה לרצוח חיל. בית המשפט סבר כי ראוי להחמיר בדינם של נאים מסוג זה מתוך הנמקות דומות לאלו שפורטו לעיל.

11. בעניין נוסף גזר בית המשפט המחוזי, בתיק TCP"ח 30359-15-03 מדינת ישראל נ' פלוני (קטין) עונש של 18 שנות מסר בפועל ופיקוי לנפגע עבירה בסך של 100,000 ₪. באותו עניין דובר על נאשם שהורשע בשני אישומים: האחד, ניסיון רצח; ואישום נוסף, ניסיון לגרימת חבלה בכונה חמירה. גם במקרה זה הנאשם טען כי ההחלטה לדקור יהודי למותה על רקע מריבה בין אמו ודודו. האירוע התרחש באזור כיכר צה"ל בירושלים. הנאשם דCKER יהודי בלבוש חרדי-מסורתית, התנפלו עליו מאחור, דCKER אותו בצד ימין בבטנו. הנדקך החל לצעוק "דקירה" והנאשם ניסה לדקור אותו פעמי נספת כדי להמיטו. הנדקך היכה את הנאשם בשקייה שהיתה בידו, אולם הנאשם לא נרתע וניסה לשוב ולדקור. באירוע אחר, במהלך שנת 2014, יידה הנאשם, זיקוקים ובקבוקי תבערה לעבר חיל' צה"ל במחסום עטרות, וכן יידה מגשר ביר חזית אבנים ובקבוקי תבערה לעבר כוחות הבטחון ולבסוף כל רכב של הצבא שהוא בעת נסעה.

12. את מדינת ישראל פוקד גל טרור וכתוצאה לכך נקטפו חי אדם ונגרמו פציעות קשות אחרים. תופעת אירועי הדקירה הפכה לנפוצה והייתה מגמה של הסלמה. באירועים אלה היו מעורבים קטינים בגילאים צעירים וכן כאלה שאינם קטינים, אולם הם סמוך לגיל הקטינות, בני 19-18. יש להחמיר בעונשה ועל גור דין ליתן ביטוי הולם לערך של שלמות הגוף וקדושת החיים של כלל הציבור. מכאן החובה והצורך לגזר עונשי מסר כבדים. רמת העונשה עלתה בשנים האחרונות, זאת לאור הרקע לביצוע המעשים, תוך שבתי המשפט סברו שיש להחמיר בעונשה כדי להרתיע ולנסות למנוע הישנות בעבירות דומות.

13. בעניינו, מדובר בנאשمت שהיא אמונה צעירה, אולם היא בחירה לנשות ולרצוח יהודים תוך מחשבה מוקדמת, ללא כל היסוס. פעולותיה, שקדמו למשמעים, לרבות הצעידות בסיכון, רכישה של מברג וסיכון נוספת בסיכון לאירוע, וכן הפרסומים שפורסמה בפייסבוק, לרבות אמירה מפורשת כי היא מבקשת להיות שאהידית, והעובדת שעלה להר הבית טרם ביצוע המעשה, כל אלה מעידים כי בפרק זמן קצר החלטתה הנאשנת לבצע את מעשה הרצח על רקע אידיאולוגי, ולפיכך פעלה בהתאם.

14. איננו מקבלים את הסבירי הנאשנת, כי ההחלטה לעשות כן עקב קשיים בחיה המשפחתיים, או העובדה כי גדלה בשכונה "מוזלט לرعاה" ביחס לשכנות אחרות בירושלים. אין בהסבירים אלו כדי להתיישב עם העובדה שבחרה לבצע פיגוע כנגד היהודי דוויקא.

15. באשר לנאשמת עצמה, יש להתחשב בעובדה כי מדובר בבחורה צעירה, חסרת אמצעים, שככל הנראה גדלה ברקע משפחתי קשה. עוד יש להביא בחשבון את העובדה, כי הנאשנת בחרה שלא להתנצל על מעשיה בפני בית המשפט ולא הביעה בפנינו חרטה כלשהי.

16. בנסיבות אלו, כאשר מדובר בסוג זה של עבירות, מתחם העונש ההולם הננו 14 עד 20 שנות מאסר. באשר לנאשמת עצמה, לאור העבודות והשיקולים שפורטו לעיל, אנו סבורים כי העונש שראוי להטיל כאן הוא בתוך המתחם, תוך שאנו מבאים בחשבון את מכלול העבירות בהן היא הורשעה. באשר לפיזוי, יש להטיל פיזוי מבלתי קשור ליכולתה הכלכלית של הנאשנת, שהרי היא פגעה באופן לא קל בנפגע ד ובחברו, כאמור בהצהרות נגעי עבירה. מבחינה זו מקובלת علينا עמדת בא כוח המאשימה.

17. לפיכך, ועל יסוד כל האמור לעיל, אנו גוזרים על הנאשנת את העונשים הבאים:

א. 16 שנות מאסר בפועל, החל מיום מעצרה.

ב. מאסר על תנאי למשך שנה, והתנאי הוא שלא תעבור תוך 3 שנים מיום שחרורה ממאסרה עבריה מסוג פשע.

ג. הנאשנת תשלם פיזוי כספי└ך בסכום של 50,000 ₪ ולצבי פיזוי בסכום של 30,000 ₪. הפי滋ים ישולמו עד ליום 1.6.17.

18. בא כוח המאשימה יעדכן את נגעי העבירה בדבר סכום הפיזים שנקבע.

הודיע לנאשנת על זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ה כסלו תשע"ז, 25 דצמבר 2016, במעמד ב"כ המאשימה, ב"כ הנאשמת והנאשמת עצמה.

ישראל רנר, שופט

כרמי מוסק, שופט

רפאל כרמל, שופט

אב"ד